

A zene-, a sport- és a drámapedagógia három látszólag eltérő, mégis szoros kapcsolatban álló terület, képesek a tanulók érzelmi intelligenciájának, kreativitásának és szociális készségeinek fejlesztésére (Howley, 2024), valamint stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Alkalmasak olyan komplex készségeket, mint az empátia, az együttműködés, a problémamegoldás és a kommunikáció kialakítására, amelyek elengedhetetlenek a 21. századi életben.

A kutatásunk célja, hogy feltárjuk, milyen módon befolyásolja az egyén kapcsolatát a zeneművészet, a színművészet és a sport területével a közvetlen külső környezete. Fontosnak tartottuk, hogy megértsük a tanárok szerepét, és azt, hogy az általuk alkalmazott pedagógiai módszerek miként hatnak az áramlatélmény (flow) kialakulása révén az egyén motivációjára, és elköteleződésére. Elméleti háttérként Kolb (1984) tapasztalati tanulási modelljét alkalmaztuk.

Előzetes kvalitatív kutatásként 2022-24 között 10 félig strukturált interjút készítettünk a zeneművészet, a színművészet és a sport területén kiemelkedő szakemberekkel. Elemzéshez az ATLAS.ti 7 tartalomelemző szoftvert alkalmaztuk. Rámutattunk, hogy a tanár, edző, rendező vagy zenei oktatók nemcsak a szakmai fejlődésben játszottak kulcsszerepet, hanem a flow élmény és a motiváció fenntartásában és a személyes képességek kibontakoztatásában is. Második, kvantitatív kutatásunk célja a középiskolás tagozatos diákok flow-élményének és a külső környezeti tényezők hatásának vizsgálata volt. 306 tanuló töltötte ki a kérdőívünket (N=306), sporttagozatos (N=93), zenetagozatos (N= 104) és drámatagozatos (N=109) diák. Az elemzéseket SPSS statisztikai program és Microsoft Excel segítségével végeztük, Khí-négyzet próbát, Mann-Whitney U-tesztet és Kruskal-Wallis próbát alkalmaztunk. Kutatásunk nívója, hogy ezt a korosztályt ebből a szempontból ilyen összetetten még nem vizsgálták.

Eredményeink szerint a flow élmény egyforma szerepet játszik mindhárom terület esetében a tanulási és fejlődési folyamatban, melyben a tanár inspiráló szerepe kiemelt jelentőséggel bír. A versengéshöz társított pozitív érzéseknek esetében látszik különbség a sportot művelők javára.

A művészeti nevelést és a mozgást összekapcsolva a tapasztalati tanulás értékeivel az általános iskola alsó tagozatában lehetne alkalmazni a stresszkezelés, a mentális egészségfejlesztés jegyében. Talán kevesebb lenne a szorongással küzdő magatartásproblémás gyermek az iskolákban.

Kulcsszavak: zene-, sport-, drámapedagógus, tapasztalati tanulás, flow